ВІДГУК

офіційного опонента, доктора юридичних наук, професора, член-кореспондента Національної академії правових наук України, Заслуженого юриста України, в.о. декана юридичного факультету Запорізького національного університету, Коломоєць Тетяни Олександрівни на дисертацію Ігнатенка Сергія Сергійовича на тему: «Правове регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні», подану до публічного захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право (08 - Право).

Актуальність обраної теми. Функціонування будь-якої держави залежить від максимально повного та ефективного використання всіх її обов'язкових ознак, які у сукупності формують її унікальний ресурс, серед яких своє чільне місце посідають податки, система оподаткування, податкова система. Від дієвості, ефективності останніх багато у чому залежить спроможність держави успішно реалізовувати свої внутрішні функції, забезпечувати реалізацію та захист публічних інтересів, а також забезпечувати свою «зовнішню» суб'єктність, реалізуючи відповідно зовнішні функції. Лише наявності податків, податкової системи для ефективності функціонування держави замало, важливо забезпечити впровадження та функціонування такої податкової системи, яка б дозволяла сформувати і підтримувати баланс між приватними та публічними інтересами, стимулюванням економічної конкуренції та своєчасним реагуванням на безпекові загрози в умовах їх глобалізації, між гарантуванням приватної автономії особи та її розвитку й функціонування системи суб'єктів публічної влади, спроможних забезпечувати функціонування держави. І у цьому контексті впровадження ефективної податкової системи в цілому, із кількома релевантними вимогам часу і запитам суспільства і держави податкових режимів не просто набуває актуальності, а постає питанням виживання, модифікації держави в умовах глобалізаційних викликів, питанням її майбутнього. Формування гнучкого, релевантного

вимогам часу і запитам суспільства і держави податкового інструментарію з необхідністю передбачає доцільність впровадження, поряд із загальним (імперативним) податковим режимом й спрощеного аналогу, із достатніми можливостями для прояву диспозитивності осіб, їх ініціативи у виборі альтернативи для підвищення своєї спроможності до сплати податків, а отже й для забезпечення функціонування держави в цілому. Це вимагає з'ясування унікального ресурсу кожного із альтернативних податкових інструментів й формування на цій основі пропозицій щодо легалізації їх впровадження й максимально повного використання в Україні як в умовах сьогодення, так із орієнтирами на найближчу та подальшу перспективи.

Визначення євроінтеграційних векторів в якості пріоритетних для державотворчих та правотворчих процесів на найближчу перспективу України на її шляху до ЄС (в т.ч. й стосовно імплементації відповідних податкових стандартів, інтеграції у європейський податковий простір) на тлі ускладнення їх практичної реалізації в умовах дії правового режиму воєнного стану, істотно актуалізують питання пошуку оптимальних, ефективних у застосуванні нормативних моделей не тільки загального податкового режиму, але й альтернативного, із спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності, яка б гарантувала визначену, зрозумілу, просту модель взаємовідносин для суб'єктів оподаткування, забезпечуючи баланс між реалізацією права особи на зайняття підприємницькою діяльністю та потребою формування фінансових ресурсів для забезпечення реалізації та захисту державою публічних інтересів в цілому, пошуком «максимально комфортних податкових відносин для всіх суб'єктів оподаткування». Формулювання пропозицій щодо формування досконалих за змістом та ефективних у застосуванні правових засад спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, із урахуванням реальних викликів правового режиму воєнного часу та перспективних запитів повоєнної відбудови та реалізації євроінтеграційних прагнень держави, суспільства має здійснюватися із обов'язковим дотриманням принципу науковості, ґрунтуватися на новітньому науковому фундаменті, складовою якого цілком

можна вважати і роботу Ігнатенка Сергія Сергійовича. З урахуванням цього актуальність та своєчасність дисертаційного дослідження Ігнатенка Сергія Сергійовича на тему «Правове регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні» не викликає жодних сумнівів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію Ігнатенка С.С. виконано відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392; Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки, затвердженої Указом Президента України від 07 вересня 2021 року № 487/2021, Національної стратегії доходів до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1218 -р; Місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2025 - 2030 роки, затвердженої наказом Державної податкової служби України від 21 лютого 2025 року № 150. Також вона узгоджується із Пріоритетними напрямками фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, визначеними Стратегією розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженою Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21, та науковою темою кафедри господарського права ДВНЗ «УжНУ» «Господарсько-правові основи забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в умовах війни та повоєнної відбудови» (номер державної реєстрації НДР: 0124U003025) (с. 15 дисертації).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, обумовлюється та підтверджується комплексним, системним підходом до аналізу проблематики, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, про що, зокрема, свідчить використання дисертантом цілої низки як загальнонаукових, так й спеціальних методів наукового пізнання. Так, зокрема, досліджуючи генезу

впровадження єдиного податку, спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в процесі становлення в Україні, дисертант вміло використовує історико-правовий метод (підрозділ 1.1). Використання формально-юридичного методу дозволило ґрунтовно дослідити правові норм, які регулюють відносини із впровадження механізму застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, як і відносини, як визначають місце і роль єдиного податку у сукупності загальнодержавних та місцевих податків і зборів (підрозділи 2.1, 2.2), а системного аналізу – проаналізувати місце і роль спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності у національній податковій системі України (підрозділ 1.2). Дослідження механізму застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності стало можливим завдяки використанню структурно-функціонального методу (підрозділи 2.1, 2.2). Використання порівняльно-правового методу дозволило виявити переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності (підрозділ 3.1), а також зарубіжний досвід застосування спеціальних режимів оподаткування, із обґрунтуванням можливості і доцільності запозичення позитивних практик (підрозділ 3.2), а методів прогнозування та моделювання – сформулювати пропозиції щодо удосконалення засад використання в Україні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в умовах євроінтеграційних процесів та забезпечення функціонування держави в період дії правового режиму воєнного стану та повоєнної відбудови (підрозділ 3.3). Для формування понятійного апарату вміло використовувався логіко-семантичний метод, аналітичний метод (підрозділи 1.1, 2.1), що дозволило сформулювати авторський суміжний понятійний апарат й запропонувати низку авторських понять (підрозділи 1.1, 2.1). Застосування вищевказаних методів обумовлюється системним підходом, що дозволило дослідити проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної основи, а пріоритезація діалектичного методу - дозволила розглянути правове регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності у його розвитку та взаємозв'язку з іншими правовими явищами (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1., 3.3).

Обґрунтованість та послідовність наукових положень, висновків і рекомендацій прослідковується і у змісті дисертації, оскільки викладення основних положень, формулювання розділів, підрозділів цілком відповідає сформульованим завданням, які, у свою чергу, відповідають меті дослідження, яка полягає у комплексному теоретико-правовому обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення правового регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні (с. 16 дисертації). У роботі має місце чітко виражений авторський підхід щодо формулювання дефініцій (наприклад, «єдиний податок», «спрощена система оподаткування, обліку та звітності», «альтернативна система оподаткування», «спеціальний податковий режим» тощо), визначення критеріїв для їх розмежування, виділення їх особливих ознак, що дозволило дисертанту визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем стосовно правового регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності та запропонувати авторські варіанти їх вирішення.

Дисертаційна робота відрізняється досить грамотним, послідовним викладом теоретичного матеріалу, із вмілим доповненням його аналізом актів законодавства, в т.ч. й актів різного періоду часу дії, актів вітчизняного та зарубіжного законодавства. Чітко прослідковується авторська позиція, завершеність роботи.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень. Достовірність отриманих результатів та сформульованих пропозицій підтверджується опрацюванням дисертантом різноманітної джерельної бази (загалом 252 джерела). Зокрема, науково-теоретичну основу дослідження склали праці як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-юристів, насамперед, вчених-фахівців у галузі фінансового права, податкового права, а також роботи вчених-теоретиків права, представників інших галузевих правових наук. До того ж достовірність наукових положень підтверджується й їх апробацією на науково-практичних конференціях та публікаціями дисертанта за темою дослідження (с. 9-10, 20, 231 дисертації). Нормативну основу дисертаційного дослідження сформували

Конституція України, Податковий кодекс України, закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, акти Міністерства фінансів України та інші підзаконні нормативні акти, що стосуються правового регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, міжнародні правові акти, акти зарубіжного законодавства. Також дисертантом проаналізовано Рішення Конституційного Суду України, постанови Верховного Суду.

Повнота викладу положень і висновків дисертацій в опублікованих працях. Основні теоретичні положення і висновки, сформульовані в дослідженні, знайшли відображення в 5 наукових публікаціях, а саме: 3 наукових статтях у періодичних фахових наукових виданнях України категорії «Б»:

Ігнатенко С.С. Особливості спрощеної системи оподаткування в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 334-339. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.01.54;

Ігнатенко С.С. Єдиний податок в Україні: реформувати не можна скасувати. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Право»* . 2024. № 83. Ч. 2. С. 218-223. https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.31;

Ігнатенко С.С. Єдиний податок для суб 'єктів спрощеної системи оподаткування не є «єдиним». *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2025. № 6. Ч 2. С. 289-294. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.2.46 .

Крім того, результати дисертаційного дослідження були оприлюднені на науково-практичних конференціях: «Правова система, держава та суспільство в умовах сучасного законодавства» (м. Рівне, 05 -06 грудня 2025 р.); «Розвиток правової системи України в контекст євроінтеграційних прагнень» (м. Луцьк, 10 грудня 2025 р.), із опублікуванням тез у збірках матеріалів конференцій (с. 9-10, 20, 231 дисертації).

Наукові публікації дисертанта відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

Оцінка ідентичності змісту наукових статей, тез та основних положень дисертації. Аналіз змісту дисертаційного дослідження Ігнатенка С. С., а також основних положень його наукових публікацій підтверджують їх повну ідентичність. Зміст наукових публікацій у достатній мірі відображає інформацію про методологію наукового дослідження, способи авторської аргументації положень, основні ідеї та висновки дисертації викладено у стислій формі. Висновки та пропозиції, запропоновані у роботі, розроблені автором особисто й мають самостійний характер.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Ігнатенка С. С. відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507), вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507). Дисертація та авторські наукові публікації за її темою характеризуються високим науковим рівнем і відповідністю вимогам до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право». Оформлення дисертації відповідає вимогам щодо оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення дисертаційного дослідження та наукових публікацій дисертанта фактів

порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Ігнатенка С. С. є оригінальною та самостійною науковою працею.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна отриманих результатів зумовлена тим, що запропонована дисертація є однією із перших у вітчизняній правовій науці спроб комплексного аналізу правового регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні, із розглядом її в якості різновиду спеціального податкового режиму, із формулюванням авторського суміжного понятійного ряду, в якому, завдяки формуванню переліку унікальних ознак, обґрунтовано самостійний унікальний характер та виокремлено спрощену систему оподаткування, обліку та звітності у структурі національної податкової системи, а, завдяки порівняльно-правовому аналізу її із спеціальними податковими режимами у зарубіжних країнах, сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правових засад її використання для забезпечення ефективності існування в умовах дії правового режиму воєнного стану, перспектив для повоєнної відбудови, а також інтеграції у європейський податковий простір.

Новизна забезпечується розробкою дисертантом цілої низки наукових положень, запропонованих вперше, а також тих, що він удосконалив, й таких, що набули подальшого розвитку.

Заслуговують на увагу такі положення дисертації:

Дисертант пропонує авторський погляд на «спрощену систему оподаткування, обліку та звітності» у вимірі дослідження унікальності її ресурсу в аспекті забезпечення балансу між формуванням доходної частини бюджетів для забезпечення функціонування держави, в т.ч. й в умовах екстраординарних правових режимів, серед яких і правовий режим воєнного стану, й відповідно забезпечення реалізації та захисту публічних інтересів, а також інтересів особи у реалізації її права на підприємницьку діяльність, із акцентом на правове регулювання відповідного балансу інтересів держави і особи на засадах правової визначеності, прозорості, спрощеності соціальної справедливості. Цей авторський підхід варто підтримати й визнати його

релевантним як пріоритетному напрямку доктринального дослідження прикладного характеру з проблематики держави і права, так і пріоритету новітньої вітчизняної нормотворчої діяльності.

Варто підтримати дисертанта у його намаганні сформувати авторський суміжний понятійний ряд і визначити й ньому самостійне місце «спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності», «єдиного податку», «альтернативної системи оподаткування», «спеціального податкового режиму» тощо. Варто погодитися із дисертантом у тому, що спрощену систему оподаткування, обліку та звітності слід розглядати в якості різновиду спеціального режиму оподаткування, із притаманним переліком унікальних ознак, які у сукупності й формують її ресурс, а отже й усувають передумови для помилкового їх ототожнення, свідчать про самостійний характер спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності та окреме місце в системі різновидів як спеціальних режимів оподаткування, так і у податковій системі в цілому (наприклад, с. 74 дисертації). Запропоновані дисертантом ці та інші дефініції цілком можна розглядати як складову новітнього понятійного податкового апарату й використовувати як у доктринальних галузевих дослідженнях, так і у нормотворчості та правозастосуванні у відповідній сфері відносин, задля посилення засади їх визначеності, уніфікації тлумачення, усунення передумов для різноваріативності суб'єктивного розсуду.

Звертають на увагу та схвалення положення роботи, в яких дисертант детально аналізує співвідношення загального та спрощеного (спеціального) податкових режимів, обґрунтовуючи, в т.ч. й із посиланням на наукові праці, нормативно-правові акти та акти судової влади, їх самостійний характер й неможливість їх одночасного застосування одним і тим самим платником податку у певний момент часу (наприклад, с. 75 дисертації), тим самим знову ж таки обґрунтовуючи наявність ознак у спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, які й формують її унікальний ресурс.

Варто підтримати дисертанта у його прагненні на підставі ґрунтовного порівняльно-правового аналізу, із акцентом уваги на доктринальні підходи,

особливості нормативного закріплення засад у вітчизняному та зарубіжному законодавстві, розмежувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності та пільговий податковий режим (наприклад, с. 75 дисертації), з огляду на те, що перший має поліструктурний зміст й характеризується поєднанням в якості інструментарію не тільки пільг, але й інших, в т.ч. й обмежень, заборон тощо, що знову ж таки дозволяє не тільки підтвердити самостійних характер кожного із них, але й при обґрунтуванні доцільності можливості та доцільності запозичення позитивних зарубіжних практик, врахувати відповідну відмінність у відповідних різновидах податкового інструментарію (наприклад, підрозділ 3.2).

Досить цікавими, аргументованими виглядають положення, сформульовані дисертантом, стосовно того, що формулювання «єдиний податок» не означає абсолютної заміни всіх видів податкових платежів на лише один «єдиний» фіскальний платіж у буквальному його сенсі, а фактично означає практичне втілення «ідеї фіскального мінімалізму для визначеної у законодавстві платників категорії податку» (с. 130 дисертації). Обґрунтовуючи широкі диспозитивні засади «єдиного податку» і «спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності», водночас дисертант слушно звертає увагу на об'єктивно зумовлену, чітку визначену унормованість прояву такої диспозитивності, що усуває підстави для довільного використання і єдиного податку і спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, в т.ч. й для прихованого ухилення від сплати податків, від «корозійної» підприємницької діяльності (с. 129-130, 189 дисертації).

У роботі дисертантом формулюються слушні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства, яке визначає засади спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності (с. 187-191 дисертації), в т.ч. й щодо застосування податкової пільги зі звільнення від обов'язку сплати єдиного податку та подання податкової звітності платниками єдиного податку першої та другої груп, податкові адреси яких розташовані на територіях активних бойових дій або на ТОТ, шляхом запровадження додаткового критерію її

застосування (с. 188 дисертації), для першої групи платників єдиного податку визначення в якості бази оподаткування на рівні мінімальної заробітної плати, затвердженої Законом про Державний бюджет України на відповідний рік, сприятиме зменшенню випадків негативних практик формального оформлення ними найманих працівників в якості окремих суб'єктів господарювання, із оподаткуванням їх доходів (с. 190 дисертації), усунення недоліку правового регулювання механізму єдиного податку, пов'язаного із ототожненням відносної ставки із фіксованою, є введення у податкове законодавство терміну «диференційовані ставки» на заміну передбаченої щодо ставок, встановлених для першої та другої груп платників єдиного податку, назви «фіксовані ставки» (с. 190-191дисертації) тощо. Формулювання відповідних рекомендацій відрізняється логічним змістом, а також поданням аргументації у порівнянні із вже наявними експертними оцінками, що підтверджує новаційність підходу до пошук варіанту вирішення проблемного питання правового змісту.

Заслуговують на увагу положення роботи, присвячені детальному аналізу зарубіжного досвіду правового регулювання використання спеціальних режимів оподаткування, із обґрунтуванням доцільності виваженого підходу до запозичення позитивних практик, із обов'язковим урахуванням національних особливостей та запитів воєнного стану, повоєнної відбудови та виконання зобов'язань України щодо вступу до ЄС. Досить аргументованими, логічними є авторські пропозиції стосовно можливості та доцільності запозичення досвіду окремих зарубіжних країн стосовно унормування відповідних засад, впровадження практик інтерпретації актів законодавства, ресурсного супроводу впровадження альтернативної системи оподаткування (підрозділ 3.2 дисертації).

Варто підтримати пропозицію дисертанта щодо визнання унікальності правової природи та багатокомпонентності характеру єдиного податку, що знаходить прояв у поєднанні ознак, притаманних як місцевим, так і загальнодержавним податкам, завдяки чому його не можна безапеляційно, автоматично включати саме до переліку місцевих податків (с. 194 дисертації) з

огляду на те, що частина сплачених платниками єдиного податку коштів підлягає зарахуванню до доходів загального фонду Державного бюджету України, а порядок встановлення основних елементів та механізм адміністрування визначаються на загальнодержавному рівні (с. 3 дисертації). Варто погодитися, що дискреційні повноваження органів місцевого самоврядування у зазначеній сфері відносин відрізняються обмеженим характером та фактично зводяться лише до встановлення ставок податку тільки для першої та другої груп платників єдиного податку, і водночас щодо інших двох груп платників органи місцевого самоврядування не мають повноважень ні щодо встановлення, ні щодо адміністрування цього податку (с. 3 дисертації).

Схвально слід оцінити намагання дисертанта не тільки запропонувати ґрунтовний теоретичний аналіз проблемних питань, але й звернути увагу на особливості унормування їх в різних актах чинного законодавства, проаналізувати практику їх застосування, зосередити акцент уваги саме на проблемних питаннях, із намаганням запропонувати власний підхід щодо їх можливого вирішення, підтвердження чому можуть слугувати запропоновані дисертантом рекомендації нормопроєктного змісту (наприклад, с. 195-198 дисертації).

Практичне значення й впровадження отриманих результатів. Отримані результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у:

– науковій діяльності – як основа для подальшого наукового дослідження проблем правового регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності;

– правотворчій діяльності – як наукове підґрунтя для вдосконалення чинного (а також при підготовці новаційного) законодавства у частині визначення засад спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності;

– практичній діяльності – можуть бути використані у діяльності суб'єктів відносин спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, в т.ч. й при підготовці правових висновків, індивідуальних податкових консультацій та інших процесуальних документів, інтерпретаційних актів тощо;

– освітньому процесі – при викладанні дисциплін «Податкове право», «Фінансове право», «Податкове право СС», «Правові засади реформування фінансової системи України», «Адміністративне право», «Адміністративно-процесуальне право», а також інших навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти, а також цілком можливим є використання їх при підготовці підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-практичних коментарів, словників тощо.

Дискусійні положення та зауваження. Незважаючи на загалом позитивну оцінку змісту дисертації, певні її положення є суперечливим, недостатньо аргументованими, а отже потребують додаткового уточнення та обґрунтування під час публічного захисту дисертації.

1. Дисертант досить багато уваги приділяє ґрунтовному аналізу різноманітних актів чинного законодавства, які регламентують відносини у сфері застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, що, беззаперечно, дозволяє дисертанту не тільки сформувати «загальну картину регулюючого впливу», але й виявити прогалини, колізії та інші проблемні місця. Водночас, формулюючи рекомендації щодо вдосконалення відповідних актів, дисертант мінімізує свою увагу до аналізу законопроєктних ініціатив, обмежуючись лише аналізом положень Проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реєстрації платників єдиного податку платниками податку на додану вартість», оприлюдненого 18 грудня 2025 р. (№ 250 у Списку використаних джерел, с. 229 дисертації), що істотно звужує можливості для встановлення кореляції сформульованих дисертантом пропозицій законопроєктного змісту із пріоритетами загальнодержавної тематичної законопроєктної діяльності.

2. У роботі, на жаль, дисертант не приділяє уваги аналізу емпіричних даних, які б демонстрували ефективність правозастосовної діяльності щодо використання в Україні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, в т.ч. й у вимірі кількісних показників платників у їх розрізі по групам, видам діяльності, об'єкту оподаткування тощо, динаміки збільшення (зменшення)

відповідних показників по роках, що дозволило б сформувати уявлення про рівень ефективності (неефективності) відповідної системи оподаткування, обліку та звітності у контексті реформаційних процесів у сфері податкової системи в Україні в цілому, в т.ч. й у частині оновлення правових засад відповідного виду спрощеного податкового режиму.

3. У роботі достатньо уваги дисертантом приділяється ґрунтовному аналізу наукових тематичних робіт, підготовлених у різні історичні періоди, що беззаперечно дозволяє йому сформувати уявлення про доктринальний вимір проблемного питання (в т.ч. й в аспекті його генези), як і ґрунтовний аналіз різних актів законодавства у сфері спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності – про нормативний вимір. Водночас, зазначаючи, що в якості одного із методів дослідження використовується метод експертних оцінок, на жаль, поза увагою дисертанта залишаються роботи практиків, експертів галузі у сфері спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, що істотно звужує експертний аналіз, насамперед, у частині з'ясування загальної та «фокусної» результативності відповідної нормотворчої діяльності, «лайфхаків» формування, в т.ч. й регіональної, галузевої, практики правозастосування, запиту на зміни.

Сформульовані положення мають переважно характер побажань і суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дисертантом дослідження.

ВИСНОВОК

щодо відповідності дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами та доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

Дисертація Ігнатенка Сергія Сергійовича на тему «Правове регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні» є самостійною кваліфікованою науковою працею. За своїм змістом, теоретичним рівнем та науковою новизною ця наукова праця відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507), та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

За результатами публічного захисту Ігнатенко Сергій Сергійович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:
в.о. декана юридичного факультету
Запорізького національного університету,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент Національної
академії правових наук України,
Заслужений юрист України **Тетяна КОЛОМОЄЦЬ**

підпис Тетяни Коломоєць засвідчую:

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
Запорізького національного університету,
доктор педагогічних наук, професор **Олександр ГУРА**